

BIBLIOTEKA

E

88H-1

LL18

GJIROKASTER

LILLELHS

Spiro Llajo

*NJË GRUSHT
DET*

poezi

88H-1
LCIP

SPIRO LLAJO

Rishenj

LOSCHE MAMANI

Një grusht
det

POEZI

SHTËPIA BOTUESE
«NAIM FRASHËRI»

DUALİA ON 192

Redaktor

RAMAZAN VOZGA

dualıa
dualıa
teb

YAZMAK

DUALİA ANNE
DUALİA M. A.

MORA NJË GRUSHT DET

MORA NJË GRUSHT DET

Mora një grusht det të shkumëzuar,
mora një grusht nga ashpërsia e tij,
mora një grusht nga gjerësia...
Dhe' ë ndjevë një çast brenda gjoksit tim.

Mora një grusht me shqetësim të kaltër
dhe e derdha mbi së.

E SHKRUAR NË JUBILEUN E ÇLIRIMIT

Njatjeta! Udhëtoj mes njerëzve,
kam rrudha shqetësimesh dhe thinja dashurish
dhe dy fëmijë si zambakë të bardhë.
Dhe në kam akoma flokë të zinj
dhe njomësi...
për ty, atdhe, i kam.

DUKE DËGJUAR HIMNIN E ATDHEUT

Duke dëgjuar himnin e atdheut zgjohem
mëngjeseve
dhe nisem për në punë dhe shkruaj vargje
dhe ulem me punëtorë dhe me ministra
dhe flas me ta për shtete dhe për libra.

Gjer vonë, sa vajzën e zë gjumi,
sërish diçka kam në duar.

Dhe përtej vajzës dhe diçkaje të dashur
dhe përtej jetës përsëri dëgjoj:
Rreth flamurit të përbashkuar.

ISHUJT E PËLLUMBAVE NË KSAMIL

Nganjëherë qëndrohet përmes
fragjencave të këngëve, këngëve
që kanë qenë e vlefshme, e shumtë
ishujt e këngëve, e fragmenteve
Ishuj çuditërisht të gjelbëruar,
si fragmente të përhershme pranverë.

Gjithë ditën i rrahin dallgët,
gjithë ditën pëllumba të egër përmbi.

Një simfoni joniane kam në gji...

P E S H K A T A R È T

SHKUP

Kam brenda vetes kaq këngë për peshkatarët
sa shpirti m'u zgjerua si det...

Ulen pulëbardhat nëpër rima
si nëpër direkë, —
herë në bunacë, herë nëpër erë.

Gjithë jetën për peshkatarët ngrita këngë
dhe sërisht them me vete:
genka mall pa anë
sa gjoksi nuk e merr.

SHOKËT NË MBRËMJE

V R E S H T A T

Bie vesë e hollë mbi vreshtat e rënduara,
tek fryn e fryn era e ngrohtë.

Tek i shoh ashtu,
si dele që presin të milen,
më kujtohen shokët në mbrëmjet e së dielës.

Dhe eci mes përmes vreshtës së vesuar;
në buzë kam më të thjeshtën fjalë, më njerëzoren:
gëzuar!...

L E J L E K È T

Po kthehen lejlekët e fundit varg e varg
si copëra resh të vogla
një mëngjes në maj.

Tani lejlekët shkundin lodhjen
mbi ekualiptet e gjatë.

Frap-frap
rrahën krahët me radhë
zogjtë e bardhë.

Unë për vendlindjen ndjeva mall.

ERJONI

Djalit tim

Aq shumë më ka pëlqyer kjo era jote, det,
sa m'u bë pjesë e jetës.

Sa herë largohem më merr malli
dhe sa herë kthehem
e pi një gotë nga jodi yt i mirë.

Aq shumë më pëlqen ky filladi yt, o det,
sa i dhashë mbiemrin tim...

MBRËMJE NË KSAMIL

Hëna mes ishujve
si kokërr limoni.

Ja dhe varkat nëpër muzg
me dritat si yje të rrëzuar mbi det.

Brofi një dallgë
si pelikan i bardhë
dhe mbi ballkonet krahet i mbështet.

FSHATARËT E MI

Mendoj shpesh fshatarët e mi.
U mendoj luftërat
ku thonë: përpara, djema!

U mendoj vajet
ku thonë: mbahuni, djema!

U mendoj këngët
ku thonë: iso, djema!

Mendoj shpesh fshatarët e mi...

G U R I

Shtëpia ime e vjetër s'mbahet mend kur është
ndërtuar.

Mbi dritare kish një pllakë guri të vizatuar,
dy duar të shtrënguara
si një mirëseardhje.

Një ditë ra shtëpia e vjetër
dhe ne e vendosëm pllakën mbi shtëpinë e re.

Se si ngjante: si një lule e lashtë dhe e bukur
që thahej e mbinte mes gurëve me ne.

FUD

SHTÉPI AGAI NË JUG

S'duket emér mbi mermér. Oxhaqet pa tym.
S'ka lule në dritare. S'ka zéra fémijesh.

Era férshëllen nëpér dritaret e hapura
si nëpér vrimat e një fyelli të ndryshkur
që këngë kurrë s'këndoi...

ЭН ТИСУ
НЕ СИЛВИИ В ПРОСТИ

BURIMI I VENDLINDJES

Erdha sonte me mall tek burimi
dhe pashë të kristalta brenda tij yjet dhe muzat
dhe sytë e mi...

Sa herë vendos gjunjët nëpër gurët e bardhë
më duket se përulen
për respekt të tij.

N E F U S H E

PERA GJERGJ KOCANI

Nga erdhën pulëbardhat këtu
mes fushës së pluguar.
Sot për detin malli më ka marrë.

Ecin pas plugjeve,
rendin poshtë pemëve.

Sikur deti më dërgoi që larg
zarfe të dashur, të bardhë...

ИНАХІТАЯ

иубреја вон тоне білобаане моне і масітній
банд түлік вінде кінде кінде олабілә иң
НЕ СХЕПІНӘ Е ПАРТІСӘ

Біл мөшін ісілдік :
Біл мөшін ісілдік

Erdha përsëri të vizitoj shtëpinë e Partisë,
si të shtunave shkoj në vendlindjen time.

Më merr malli pér rrugicat,
më merr malli pér çdo gur.

Ngado që shkova në jetën time
shtëpinë e Nënës s'e kam harruar kundë

PARTIZANI

Partizani i plagosur mbeti mes pemëve
dhe s'kishte njeri fare, kishte vetëm hënë.

Ai belbëzoi vetëm ujë,
belbëzoi vetëm nënë.

Po ujë nuk kishte
dhe nëna nuk ishte.

Gjithë natën mjegulla iu ul në faqe,
sikur erdhi nëna dhe e përqafonte

në mëngjes mjegulla maleve humbi,
mbi buzët e partizanit mbefën pikë uji.

QEMAL STAFA

Pashë një nënë me fotografinë e Qemalit në dorë.
E shikonte dhe i thosh: bir i nënës!

Nga fotografia buzëqeshte komunisti,
bir i të gjitha nënave!

Dhe të mendosh se ka djem
që i mohon dhe nëna e tyre.

MUJO ULQINAÇU

Ushtria fashiste u nis. Tani s'dallohet më
ku mbarton deti dhe fillon pastaj qelli i tij

Fashizmi dhe tradhtia
dy re të zeza të zëna dore përdor

Prilli i Shqipërisë si skulptori nxituar
rend diku të ngrejë përmendore.

TE RENET TANE NË SPANJE

SHKGJEGJ

I quam Spanjës besë nga shpirti ynë,
i quam trimëri nga zemra jonë,
i quam gjak nga damarët tanë.

Ajo si nerti e mirëma që jashtë
për popujt mbanët që t'është vërtet
dëshmi vjen qëndrueshme tjetër.
Te e jetë që jashtë
Dhe që këtë
për «Nënpasaran» që t'është dëshmi që
vazhdon

TE HENT TANË NË SIANI

M E N G J E S

i cunam Shënja pëse mës shpeshit, atë
i cunam qëndrari mës sëmundje jone
i cunam qëndrari mës sëmundje jone

Pozicionejtë nibiluara, mënitë gjelbër si pjergulla.
Tytat lëvizin si zogj nëpërgjëthe.
Tej e tej shtrihet transheja si një nerv i madh.
Dhe në mes të saj
dy vajza të qeshura me armët në supe krehin flokët.

BALADË E RE E USHTAREVE TË LUFTHES

Nëna e ushtarit rus Nikollaj,
që lufton në tokë të huaj në Kabul,
çdo ditë shkon në varrezat e fshatit,
endet e endet gjer vonë në muzg.

Gazetat nuk shkruajnë për ushtarët e vrarë,
nuk jepin as shifra; as datat e zeza;
prandaj nëna e ushtarit rus Nikollaj
numëron varret një nga një në varreza.

Por s'hen varre të rinj në fshat,
nëna e ushtarit mendohet nën hënë;
veç një ditë patjetër do mësojë
që djemtë ngelën diku pa varre dhë pa këngë.

BALADS Ë Ë E UBTIRAVE Ë TË LUTRES

Nëns e shkurtin e Njohur,
NE MUZEUN ATEIST NË SHKODËR
tështjell e tesh që është e nevojshëm që
çubjet e shqipërit gjithë vëllësi është

Qazetat e Shqipërisë është i kthyer
Shihemi së ndërt së më perënditë.
Ato që «mbretërojnë» botën
këtu duken të drojtura tanit.

Unë nis të mendoj për shekullin tonë,
gruaja nga dora vajzën mban,
ajo e vogla pareshtur qesh e qësh —
me kukulla të shëmtuarë ato i ngjajnë...

TUHA SUTA

Atje ku derdhet BISTRICA

Bri detit dhe lumi jemi uluri te dy^{sh}
dhe shohim si vijnë dallgët.

Si ky deti Jon ndiej zemrën një çast,
dhe ty, e dashur, si ky lumë.

Dhe mendoj:
vërsho, ujë i ëmbël, më shumë, më shumë...

P A S S H I U T

Palmat anës detit
shkundin e shkundin krahët e lagur, si zogj.

ATJE KË DEDHËN RISHTINA

Kështu erdhe ti një ditë tek unë
si ky shi i rrëmbyeshëm vjeshtor.

Pastaj era rendte duke ndjekur retë
gjithçka si më parë.

Ti diçka të madhe lë tek lumenj,
si shiu rië rrënjet e palmave.

Po unë s'e dua dashurinë si ky shi,
në zemrën time të jki e të vijë.

THIERRA KUMLIN LEND

BUZËMBRËMJE NË STACION

U bë vonë. Dhe pres.
Ti akoma s'po vjen.

Takohen njerëz dhe pastaj ecin të lumtur,
të tjerë përshëndeten që larg.

Sirena trenash të gëzuar. U bë vonë.
Tani çastet, e dashur, qytetit lëvizin skaj më skaj...

THIRRA EMRIN TËND

VOL. I TZ. AM BEMBAMINISHE
Thirra emrin tënd
si dikur në moshën e rinisë.

Dhe përrenjtë e gurtë përsëriten emrin tënd,
dhe grykat thanë emrin tënd.

Thirra emrin tënd, e dashur,
dhe përséri jehoi brënda gjoksit tim.

Dhe janë po ato përrenjtë e moshës së rinisë,
po ato janë grykaf, po ato janë gjoksit
po ato janë shëtë gjoksit.

S O N T E

Sonte u ktheva vonë.

Ende kam në sy njerëz të dashur.

QITËRATË SË PËRSHPEJT

Vajzen gjumi e ka zënë,
fle dhe treni i saj i vogël.

E shoh një cast me mall.

Ajo në gjumë qesh tanim

gjatë vitesh që nuk mungon

qëndrueshjet e bëjnë që dësh

Si duket, me të geshur dita s'i arrin...

NE PËRURIMIN E OBELISKUT NË GJIROKASTER

S'kemi ngritur nëpër vite
monumente mbretërish, —
as monumente perandorësh, —
ne të lashtët dhe të thjeshtët
kemi ngritur në këmbë ashtu vetveten.

TIKALON E KUQI DHE ALBANI

Albanianët e qëndrojnë s'ka që
Shqiptarët e qëndrojnë s'ka që
Diqanët e qëndrojnë s'ka që

NENA SHQIPTARE

Shqiptarët e qëndrojnë s'ka që
Diqanët e qëndrojnë s'ka që

Shqiptarët e qëndrojnë s'ka që

Kur e përçolli të biritin në male s'ka
mjpegullat e mëngjeseve pikonin pikë-pikë,
kurse nëna, s'qau.

Shqiptarët e qëndrojnë s'ka që

Kur i biri u kthyesh
dhe mjpegullat u shpërndahesh ate ditë
nga sytë e nënës pikuan pikë-pikë.

TE KALAJA E KEPIT TE RODONIT

Erdha dhe unë të shoh kalanë e Skënderbeut.
Shokët lëvizin dhe fortesa nuk mbaron.
Dikush tha: Këtu s'ka ciceron.

Dhe përsëri ecim nëpër pиргje,
Dikush tha: S'ka libër për përshtypje.

Veç hingëllima kuajsh ndiejmë
dhe thirrje qëndrese.
Dhe rrimë për një çast të heshtur.

Lavdingjeshuri populli ynë
lavdi s'kërkoi kujrë nëpër shekuj...

PËRSERI NË VENDPRINDJE

D R O P U L L I

DUKE BOMBAJA E PARTIT

Si strofa të rregullta të një kënge të bukur
me germa guri të bardha-Dropulli.

Dhe vajzat të bardha si lajtmotive lirike,

Sot përsëri kaloj
mes bardhësisë dhe gjelbërimit tënd, Dropull,
me një gëzim të gjatë të pafund.

Iki dhe kthehem përsëri
me një këngë të dashur, që e mbaj nëpër buzë,
për Partinë dhe për ty.

PERSERI NË VENDLINDJE

Sa shumë bilbila ka vendlindja ime,
natë e ditë bilbila.

Ndoshta nga ullinjtë e shumtë, ndoshta nga
lumenjtë,
ndoshta ngajeta...

Më kanë hyrë në jetë bilbilat,
pjesë në zemrën time kanë.

Në u bëfsha një ditë poet për atdheun
do desha që vargjet bilbilave t'u ngjajnë.

BUZËQESHJA E PARË

ESUJ VITIPATHA

Buzëqeshi sonte djali im.

Shtëpia ngjan si një bajame e porsaçelur —
këto buzëqeshje janë lulet e saj.

Dhe s'e kam menduar kurrë se vjen një ditë

qe njeriu të buzëqeshë dyfishi takohem

Lule bajamësh kam në sytë em i qëndrë
si buzëqeshje të hershmë fëmijësh... ega

SHTRAGË KUQPREZBIRK

SHTËPITË MUZE

Lori Këmbë zëtues mësuesit
mësuesit e shtëpisë së përgjithshme
dhe qëndrojnë.

Ato qëndrojnë mes shtëpive tona të tjera
si ato nënët e thjeshta
me dekoratat e djemve varur kraharonit.

Shtëpi me gurë, të zakonshëm
nga guroret tonë, është një përcjurd

A T D H E U

Një poeti arbëresh

Unë shkrova dy vargje në bllokun e tij
dhe ai dy vargje në bllokun tim,
thjesht si kujtim.

Po ndahemi,
qysh tani malli nis na bren.

Bllokun në duar mban poeti. Dhe buzëqesh.
Si dikush që merr dy degë hardhie nga atdheu

dhe të mos i thyejë
ka kujdes...

NE VARREZAT E DËSHMORËVE TË SARANDËS

Këtu përballë detit
shumë lule dhe emra bashkë.

Dhe lule s'ka më të bucura,
dhe emra s'ka më të rrallë.

Eci mes luleve i vetëm
dhe më shumë se kurrë
jam për një çast vëlla,
jam për një çast djalë,
jam për një çast baba...

BILBILAT NË VENDLINDJE

Kur vdiq gjyshja ime
gjithë natën jashtë dëgjoheshin
unë hapa pak dritaren
dhe zérat hynë brenda,
motrat qanin heshtazi për gjyshen.

Dhe e mbylla dritaren,
bilbilat ngelén jashtë mbi ullinj.

Gjyshe, moj,
që s'i dëgjove bilbilat në rini.

PEIZAZH DIMRI

Doli ylberi dhe lidhi vargmalet
si telat shtrirë mbi violinë.
Diku mes tij,
si një hark i madh, lëviz një vetëtimë.

Tani bubullima dëgjohet larg
si këngë epike.

ФИЛАТЕЛІЯ

Баоди мад да се ожалоди юните баргол
Санджак етак юн бартиш би се
FЕМИЈЕТиши юн најад юн
Балади юн юн юн юн юн юн

Fëmijët e kopshtit nëpër rrështat e bardhë
këndonin: Ti je dielli ynë, Parti.

Thashë me vete:
këta janë yjet e ndritshëm të jetës sonë
që dritën nga dielli e marrin sigurisht.

PËR BABANË

Dëgjoj shpesh shokët e mi kur thonë:
«Ec të pimë një kafe, baba...»
dhe befas më kujtohesh ti
që kurrë një kafe nuk ta dhashë.

Vetëm ti më jepje gjithçka:
fjalë që s'i dija,
këngët,
dashuritë.

Dhe kështu më mbolle mallin ti, baba,
merakun e madh të mbaj gjithmonë me vete
që një kafe nuk ta dhashë.

PEIZAZH NË SHKURT

Bie breshër mbi degët e pemëve
dhe era fryn skaj më skaj,
si në alarm ikin shpendët degëve
diku mes për mes peizazhit.

Një bajame...
sikur kërkon të thotë diçka.

DUKE PRITUR FÈMIJËN E PARÈ

Lepurushët mbi bibliotekën time rrinë të heshtur, kukulla e madhe mbi tavolinë asgjë s'thotë.

Dhé dalim bashkë, dhe kthehemë përsëri në shtëpinë tonë
përballe detit.

Heshtim

dhe tik-takët e orës duken si hapa :
që lëvizin nëpër dhomë.

Dic̄ka mungon, grua,
dic̄ka shumë e vërtetë
që t'i bëjë të qeshin lepurushët
dhe kukullën e madhe me shami ta mbështjellë.

KUR U MARTUA MOTRA

Sot koha është e mirë, po motra ime qan.
Ne të gjithë kemi gaz,
.buzëqeshin dhe krushqit matanë.

Ti, motër, pse qan?

Babai një çast i vetëm në dhomë rri,
nëna me motrën diçka thotë...
Unë nis të këndoja me shokët e mi,
.veç fjalët s'i them dot...

SHOKËT

Më erdhën shokët në spital.

U shikoja sytë
tek kalonin një nga një para meje
për të më dhënë nga gjaku i tyre.

Dhe thosha me vete:
Boll, more shokë, s'duhet më tani.
Ata vazhdonin të shtrëngonin damarët
nga rriddhë dashuri...

NË KËTË HOTEL BUZË DETIT

Në ballkonin e këtij hoteli buzë detit
rri e mendoj një çast time bijë.

Sonte më priste patjetër.
Sa herë hapet porta të hyjë dikush
ajo thërret: erdhi babi.

Gjumi do ta zejë vonë, vonë
mbi librat që i bleva unë.

Sonte në këtë hotel buzë detit të kaltër
një portë e shpirtit më ngelet e hapur gjithë natën.

P O E Z I T È

Poezitë janë si fëmijët
që ngjajnë me prindërit.

Një i vrullshëm si lumenjtë,
një si vesë e qetë.

Dikush merr një motiv të shkruar,
si prindërit që s'linđin fëmijë,

por ne e takojmë fëmijën një mëngjes
dhe rastësisht e pyesim:
— «I filanit je?...»

SHËTISIN NJERËZIT

Shëtisin njerëzit.

Kjo është mbyllja e një dite të këtij qyteti.

Shëtisin njerëzit buzë detit
dhe diçka thonë për nesër...

P E R M B A J T J A

	Faqe
Mora një grusht det	3
E shkruar në jubileun e çlirimit	4
Duke dëgjuar himnin e atdheut	5
Ishujt e pëllumbave në Ksamil	6
Peshkatarët	7
Vreshtat	8
Lejlekët	9
Erjoni	10
Mbrëmje në Ksamil	11
Fshatarët e mi	12
Guri	13
Shtëpi agai në Jug	14
Burimi i vendlindjes	15
Në fushë	16
Në Shtëpinë e Partisë	17
Partizani	18
Qemal Stafa	19
Mujo Ulqinaku	20
Të rënët tanë në Spanjë	21
Mëngjes	22
Baladë e re e ushtarëve të luftës	23
Në muzeun ateist në Shkodër	24

Atje ku derdhet Bistrica	25
Pas shiut	26
Buzëmbrëmje në stacion	27
Thirra emrin tënd	28
Sonte	29
Në përurimin e obeliskut në Gjirokastër	30
Nëna shqiptare	31
Te kalaja e Kepit të Rodonit	32
Dropulli	33
Përsëri në vendlindje	34
Buzëqeshja e parë	35
Shtëpitë muze	36
Atdheu	37
Në varrezat e dëshmorëve të Sarandës	38
Bilbilat në vendlindje	39
Peizazh dimri	40
Fëmijët	41
Për babanë	42
Peizazh në shkurt	43
Duke pritur fëmijën e parë	44
Kur u martua motra	45
Shokët	46
Në këtë hotel buzë detit	47
Poezitë	48
Shëtisin njerëzit	49

基础会计·现代实训

Llajo, S.

Një grusht det. Poezi. [Red. : R.
Vozgal. T., «Naim Frashëri», 1984,

52 f.

(B. m.) dhe

(B. v.) 891.983-1

L1 19

Tirazhi 1500 kopje Format 70x100/32 Stash 2204-82

KOMBINATI POLIGRAFIK Shtypshkronja e Re, —
Tiranë, 1984